

Lectio Divina segédanyag

C év - Lk 14,25-33

A Szentmise evangéliumi szakaszához

Lectio Divina munkacsoport:

Biblikus nézőpont:

Asztalos Gábor, Geiszelhardt Sára

Liturgikus nézőpont

Mohay Réka

Pedagógiai nézőpont:

Csonka Laura, Roszkopf Rita

Szemlélődési nézőpont

Mohay Réka

Szerkesztő

Asztalos Livia

Tanítóhivatali nézőpont

Révai László,

Sárszegi Judit

Lektorálta: Nyúl Viktor

+ EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből

Csak az lehet Jézus tanítványa, aki vele együtt vállalja a keresztet is.

Abban az időben, amikor Jézust nagy népsokaság követte, ő hozzájuk fordult, és így szólt: „Aki hozzám jön, de nem gyűlöli apját, anyját, feleségét, gyermekeit, fivérét és nővéreit, sőt még saját magát is, nem lehet az én tanítványom. Aki tehát nem hordozza keresztyét, és nem így követ, nem lehet az én tanítványom. Ha valaki közületek tornyot akar építeni, vajon nem ül le előbb, hogy kiszámítsa a költségeket, hogy van-e miből befejeznie? Mert ha az alapokat lerakta, de (az építkezést) befejezni nem tudta, mindenki, aki csak látja, gúnyolni kezdi: »Ez az ember építkezésbe fogott, de nem tudta befejezni.«

Vagy, ha egy király hadba vonul egy másik király ellen, előbb leül és számot vet, vajon a maga tízezer katonájával szembe tud-e szállni azzal, aki húszezerrel jön ellene? Mert ha nem, követséget küld hozzá még akkor, amikor messze jár, és békét kér tőle.

Tehát mindaz, aki közületek nem mond le mindarról, amije van, nem lehet az én tanítványom.”

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus vonal

1.1.1. Legfontosabb magyar fordítások

Nova Vulgata

Szent István Társulati Biblia

Jeromos fordítás

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

²⁵*Ibant autem turbae multae cum eo; et conversus dixit ad illos:*

²⁵Nagy népsokaság követte. Hozzájuk fordult, és így szólt:

²⁵Nagy népsokaság ment vele, ő pedig hozzájuk fordult, és ezt mondta:

²⁵Nagy tömeg kísérte. Hozzájuk fordult és így szólt:

²⁵Megy vala pedig ő vele nagy sokaság; és megfordulván, monda azoknak:

²⁵Nagy tömeg ment vele. Megfordult, és így szólt hozzájuk:

²⁶“ *Si quis venit ad me et non odit patrem suum et matrem et uxorem et filios et fratres et sorores, adhuc et animam suam, non potest esse meus discipulus.*

²⁶„Ha valaki követni akar, de nem gyűlöli apját, anyját, feleségét, gyermekeit, fivéreit és nővéreit, sőt még saját magát is, nem lehet a tanítványom.

²⁶»Ha valaki hozzám jön, és nem gyűlöli apját és anyját, feleségét és gyermekeit, fivéreit és nővéreit, sőt még saját életét is, nem lehet az én tanítványom.

²⁶„Aki hozzám jön és nem gyűlöli atyját és anyját, feleségét és gyermekeit, testvéreit és nővéreit, sőt önmagát is, nem lehet az én tanítványom.

²⁶Ha valaki én hozzám jó, és meg nem gyűlöli az ő atyját és anyját, feleségét és gyermekeit, fivestvéreit és nőtestvéreit, sőt még a maga lelkét is, nem lehet az én tanítványom.

– ²⁶Ha valaki hozzám jön, de nálam fontosabbnak tartja apját, anyját, feleségét, gyermekeit, testvéreit vagy a saját életét, nem lehet a tanítványom.

²⁷*Et, qui non baiulat crucem suam et venit post me, non potest esse meus discipulus.*

²⁷Aki nem veszi fel keresztyét és nem követ, nem lehet a tanítványom.

²⁷És aki nem hordozza keresztyét és nem jön utánam, nem lehet az én tanítványom.

²⁷Aki nem hordozza keresztyét és nem jön utánam, nem lehet tanítványom.

²⁷És valaki nem hordozza az ő keresztjét, és én utánam jó, nem lehet az én tanítványom.

²⁷Ha valaki nem hordozza a maga keresztjét, és nem jön utánam, nem lehet a tanítványom.

²⁸*Quis enim ex vobis volens turrem aedificare, non prius sedens computat sumptus, si habet ad perficiendum?*

²⁸Aki tornyot akar építeni, nem ül-e le előbb, hogy kiszámítsa a költségeket, vajon futja-e pénzéből, hogy fel is építse?

²⁸Mert ki az közületek, aki tornyot akar építeni, és nem ül le előbb, hogy kiszámítsa a költségeket, vajon van-e miből befejezni?

²⁸Aki tornyot akar építeni közületek, nem ül le előbb és nem számítja ki a költségeket, hogy van-e amiből elkészítse?

²⁸Mert ha közületek valaki tornyot akar építeni, nemde először leülvén felszámítja a költséget, ha van-é mivel elvégezze?

²⁸Mert ha valaki közületek tornyot akar építeni, ugye előbb leül, és kiszámítja a költséget, vajon futja-e a befejezésig?

²⁹*Ne, posteaquam posuerit fundamentum et non potuerit perficere, omnes, qui vident, incipient illudere ei*

²⁹Nehogy azután, hogy az alapokat lerakta, de befejezni nem tudta, mindenki, aki csak látja, kicsúfolja:

²⁹Nehogy miután az alapot lerakta és nem tudta befejezni, mindenki, aki látja, csúfolni kezdje őt:

²⁹Ha ugyanis alapot vetett és nem tudja befejezni, aki csak látja, kigúnyolja:

²⁹Nehogy minekutána fundamentomot vetett, és elvégezni nem bírja, csúfolni kezdje őt mindenki, a ki látja,

²⁹Különben – miután alapot vetett, de nem tudta befejezni – gúnyolni kezdi mindenki, aki látja:

³⁰*dicentes: "Hic homo coepit aedificare et non potuit consummare".*

³⁰Ez az ember építkezésbe fogott, de nem tudta befejezni.

³⁰'Ez az ember elkezdett építeni, de nem tudta befejezni.'

³⁰ez az ember építeni kezdett, de nem tudta befejezni.

³⁰Ezt mondván: Ez az ember elkezdette az építést, és nem bírta véghez vinni!

³⁰„Ez az ember építkezni kezdett, de nem tudta befejezni.”

³¹Aut quis rex, iturus committere bellum adversus alium regem, non sedens prius cogitat, si possit cum decem milibus occurrere ei, qui cum viginti milibus venit ad se?

³¹Vagy melyik király nem ül le, mielőtt hadba vonulna egy másik király ellen, számot vetni, vajon a maga tízezernyi katonájával szembe tud-e szállni azzal, aki húszezerrel jön ellene?

³¹Vagy melyik király az, aki amikor háborúba indul egy másik király ellen, nem ül le előbb, hogy megfontolja, vajon képes-e tízezerrel szembeszállni azzal, aki húszezerrel jön ellene?

³¹Micsoda király az, aki háborúba indul más király ellen és nem ül le előbb, hogy megfontolja: tízezerrel képes-e ellenségének húszezerével szembeszállni?

³¹Vagy valamely király, mikor háborúba megy, hogy egy másik királlyal megütközzék, nemde leülvén először tanácskozik, hogy tízezerrel szembeszállhat-e azzal, a ki ő ellene húszezerrel jött?

³¹Vagy ha egy király hadba akar indulni egy másik király ellen, ugye előbb leül, s fontolóra veszi, vajon tízezer emberrel szembeszállhat-e azzal, aki húszezerrel jön ellene?

³²Alioquin, adhuc illo longe agente, legationem mittens rogat ea, quae pacis sunt.

³²Mert ha nem, követséget küld hozzá még akkor, amikor messze van, és békét kér.

³²Mert ha nem, követséget küld hozzá és békét kér, amikor még messze van.

³²Különben mikor az még messze van, követséget küld hozzá és békét kér.

³²Mert különben még mikor amaz távol van, követséget küldvén, megkérdezi a békefeltételeket.

³²Amennyiben nem, akkor követséget küld, amikor az még távol van, és megtudakolja a békefeltételeket.

³³ Sic ergo omnis ex vobis, qui non renuntiat omnibus, quae possidet, non potest meus esse discipulus.

³³Így hát, aki közületek nem mond le mindenéről, amije csak van, nem lehet a tanítványom.

³³Így tehát aki közületek nem mond le mindenről, amije van, nem lehet az én tanítványom.

³³Így mindaz közületek, aki le nem mond arról, amije csak van, nem lehet az én tanítványom.

³³Ezenképen azért valaki közületek búcsút nem vesz minden javaitól, nem lehet az én tanítványom.

³³Ugyanígy, aki közületek nem mond le minden vagyonáról, nem lehet a tanítványom.

1.2. Kontextuális – kánoni párhuzamok

Párhuzamok Lukács evangéliumán belül

9,23 “Amikor az egész néphez szólt, ezt mondta: „Aki követni akar, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét mindennap és úgy kövessen.”

9,62 “Jézus így válaszolt: „Aki az eke szarvára teszi kezét és hátrafelé néz, nem alkalmas az Isten országára.”

12,33 “Adjátok el, amitek van, adjátok oda a rászorulóknak. Készítsetek magatoknak kimeríthetetlen erszényt, elfogyhatatlan kincset a mennyben, ahol nem fér hozzá tolvaj, és nem rágja szét a moly.”

18,29-30 “Jézus így válaszolt: „Bizony mondom nektek: Senki sem hagyja el házát, feleségét, testvéreit, szüleit vagy gyermekeit az Isten országáért, hogy ne kapna ezen a világon sokkal többet, az eljövendő másvilágban pedig az örök életet.”

19,42 “Bárcsak te is felismernéd – mondta – legalább ezen a napon, ami békességedre volna. De el van rejtve szemed előtt.”

Szinoptikus párhuzamok

Mt 6,24 “Senki sem szolgálhat két úrnak: vagy gyűlöli az egyiket, a másikat pedig szereti, vagy ragaszkodik az egyikhez, a másikat pedig megveti. Nem szolgálhattok az Istennek is, a Mammonnak is.”

Mt 10,28 “Ne féljete azoktól, akik a testet megölik, a lelket azonban nem tudják megölni! Inkább attól féljete, aki a kárhozatba vetve a testet is, a lelket is el tudja pusztítani!”

Mt 10,37-38 “Aki apját vagy anyját jobban szereti, mint engem, nem méltó hozzám, aki fiát vagy lányát jobban szereti, mint engem, nem méltó hozzám. Aki nem veszi vállára a keresztjét, s nem követ, nem méltó hozzám.”

Mt 16,24 “Ezután Jézus így szólt tanítványaihoz: „Aki követni akar, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét és kövessen.”

Mt 19,29 “Aki nevemért elhagyja otthonát, testvéreit, nővéreit, apját, anyját, feleségét, gyermekeit vagy a földjét, százannyit kap, s az örök élet lesz az öröksége.”

Mk 8,34 "Összehívta a népet és tanítványait, s így szólt hozzájuk: „Ha valaki követni akar, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét és kövessen.”

Mk 10,29-30 "Jézus így válaszolt: „Bizony mondom nektek, mindenki, aki értem és az evangéliumért elhagyja otthonát, testvéreit, anyját, apját, gyermekeit vagy földjét, százannyit kap, most ezen a világon otthont, testvért, anyát, gyermeket és földet – bár üldözések közepette –, az eljövendő világban pedig örök életet.”

Jn 12,25-26 "Aki szereti életét, az elveszíti, de aki gyűlöli életét ebben a világban, az megmenti az örök életre. Aki nekem szolgál, az engem kövessen, s ahol én vagyok, ott lesz a szolgálóm is. Aki nekem szolgál, azt megtiszteli az Atya.”

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

MTörv 33,9 "Azt mondta apjáról, anyjáról: nem láttam őket. Nem tudott többé testvéreiről, s gyermekeit sem ismerte. Csak a te szavadra figyeltek, megtartották szövetségedet.”

2Sám 11,7 "Amikor Urija elment Dávidhoz, Dávid érdeklődött, hogy áll a dolog Joábbal, a csapatokkal és a hadakozással.”

Zsolt 122,6 "Kérjétek Jeruzsálem számára, ami békességére szolgál! Legyen jó soruk mindazoknak, akik szeretnek téged!”

Gal 6,14 "Én azonban nem akarok mással dicsekedni, mint Urunk, Jézus Krisztus keresztjével. Általa keresztre szegezték nekem a világot, és engem is a világnak.”

2. Meditáció – elmélkedés

2.1. Tanítóhivatali vonal

2.1.1. Katolikus Egyház Katekizmusa

Tanítványi hivatás

1533 A keresztség, a bérmálás és az Eucharisztia a keresztény beavatás szentségei. Krisztus valamennyi tanítványának közös hivatását alapozzák meg, az életszentségre és a világ evangelizálásának missziójára szóló meghívást. Hozzák a szükséges kegyelmeket a Lélek szerinti élethez az örök haza felé tartó zarándokúton.

A család és Isten országa

2232 A családi kötelek jelentősek, de nem mindentől függetlenek. Ahogy a gyermek növekszik érettsége és emberi, lelki önállósága felé, úgy világosodik és erősödik Istentől kapott, sajátos hivatása. A szülők tartsák tiszteletben ezt a meghívást, és segítsék gyermekeik választását a hívás követésében. Meggyőződésünknek kell lennie, hogy a keresztény első hivatása Jézus követése: "Aki apját vagy anyját jobban szereti, mint engem, nem méltó hozzám, és aki fiát vagy lányát jobban szereti, mint engem, nem méltó hozzám" (Mt 10,37).

2233 Jézus tanítványává válni annyit jelent, mint elfogadni az Isten családjához tartozás meghívását, az Ő életmódja szerinti életet: "Aki teljesíti mennyei Atyám akaratát, az nekem mind testvérem, nővérem és anyám" (Mt 12,50).

A kereszthordozása

2029 "Aki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl a keresztyét és kövessen engem." (Mt 16,24)

2015 A tökéletesség útja a kereszten át vezet. Nincs életszentség lemondás és lelki harc nélkül. A lelki fejlődés magával hozza az aszkézist és az önmegtágadást, melyek fokozatosan elvezetnek oda, hogy a lélek a boldogságok békéjében és örömeiben él:

"Aki valahonnan elindult és fölfelé tart, soha meg nem áll, és a kezdet önmagában nem válik tökéletessé a nála nagyobb dolgoktól. A fölfelé menő vágya ugyanis soha nem áll meg azoknál, amiket már ismer."

853 Az Egyház azonban zarándokútján azt is tapasztalja, "mekkora a távolság az általa hirdetett üzenet és azoknak emberi gyarlósága között, akikre az evangélium van bízva". Isten népe csak a "bűnbánat és a megújulás útján", "a kereszt szűk ösvényén haladva" képes terjeszteni Krisztus országát. "Miként azonban Krisztus a megváltás művét szegénység és üldözés közepette vitte végbe, úgy az Egyháznak ugyanezt az utat kell járnia, hogy az üdvösség gyümölcseit közölje az emberekkel".

1816 Krisztus tanítványának nemcsak őriznie kell a hitet és belőle kell élnie, hanem meg is kell vallania, bizonyossággal kell róla tanúságot tennie és terjesztenie kell: "mindenkinek készen kell lennie arra, hogy megvallja Krisztust az emberek előtt, és Őt az Egyház történelméből soha nem hiányzó üldözések közepette kövesse a keresztúton". A hit szolgálata és a róla való tanúskodás szükségesek az üdvösséghez: "Aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom majd mennyei Atyám előtt. De aki megtagad az emberek előtt, azt én is megtagadom mennyei Atyám előtt." (Mt 10,32--33)

1435 A megtérés a mindennapi életben a kiengesztelődés gesztusaival, a szegényekkel való törődéssel, a jog és igazság gyakorlásával és védelmével, a hibáknak a testvérek előtti beismerésével, a testvéri feddéssel, az életvitel felülvizsgálatával, a lelkiismeretvizsgálattal, a lelkivezetéssel, a szenvedések elfogadásával, az igazságért elszenvedett üldözés elviselésével történik. A bűnbánat legbiztosabb útja minden nap fölvenni a keresztet, és követni Jézust.

2427 Az emberi munka az Isten képére teremtett személyek tevékenysége, akik arra kaptak meghívást, hogy folytassák a teremtés művét egymással és egymásért, miközben uralmuk alá hajtják a földet. A munka tehát kötelesség: "Aki nem akar dolgozni, ne is egyék" (2Tesz 3,10). A munka megbecsüli a Teremtő ajándékait és a kapott talentumokat. Megváltó jellegű is lehet. Az ember a munka büntetését a Názáretből való és a Kálvárián keresztre feszített Jézussal egységben viselve, valamiképpen együttműködik Isten Fiával az Ő megváltó művében. Krisztus tanítványának mutatkozik, amikor napról napra hordozza a keresztet abban a tevékenységben, amelyet teljesíteni hivatott. A munka a megszentelődés és a földi dolgok áttelekésítésének eszköze lehet Krisztus Lelkében.

2.1.2. Pápai gondolatok

Szent II. János Pál pápa: Pastores dabo vobis

vö. Lk 14,25-27

60. A nagyszemináriumot s a hozzá hasonló szerzetesházakat a II. Vatikáni Zsinat szükségesnek ítélte a papnövendékek neveléséhez,¹ amit a Szinódus a következő szavakkal erősített meg: „A nagyszeminárium intézményét, mint a nevelés legjobb helyét újra meg kell szilárdítanunk. Ez a kifejezetten a papnövendékek nevelését szolgáló ház, megfelelő előjárókkal a közösségi és hierarchikus élet fizikailag is rendes tere. Az intézmény századok óta nagyon sok gyümölcsöt termelt az egész földkerekségen.”²

A szeminárium úgy jelenik meg, mint meghatározott tér egy bizonyos időre; mindazonáltal a szeminárium elsősorban fokozatosan nevelő közösség: egy olyan közösség, melyet a püspök alapított, hogy mindazoknak, akiket az Úr, mint az apostolokat, szolgálatra hívott, olyan nevelésben részesítse, mint amelyet az Úr az apostoloknak tartott fenn. Az Evangéliumokból ugyanis látszik, hogy az apostoli szolgálat föltétele a Jézussal hosszabb időn át megélt közösség. Ez a Tizenkettőtől megkövetelte, hogy önként és határozottan elhagyják szülőhelyüket és megszokott munkájukat, sőt még legközelebbi hozzátartozóikat is, amit bizonyos értelemben az Úr minden tanítványától megkíván (vö. Mk 1,16-20; 10,28k; Lk 9,23.57-62; 14,25-27). Már többször szóltunk arról a Márk által ránk hagyományozott kapcsolatról, mely az apostolokat Krisztushoz és egymáshoz kötötte: mielőtt ugyanis az Úr elküldte őket prédikálni és betegeket gyógyítani, „magához hívta őket” (Mk 3,14).

A szeminárium tehát természete szerint folytatása az Ő szavát hallgató, a húsvét felé zarándokló, s a Szentlélek ajándékát a küldetéshez váró, Jézus körül élő apostolok közösségének. Ez az eszmény arra indítja a szemináriumot, hogy a sokféle változás és viszontagság közepette, melyekben mint *emberi intézménynek* része volt, találja meg azt a formát, melyben hű tud maradni az evangéliumi értékekhez és megfelelő választ tud adni a kor szükségletei és körülményei szerint.

A szeminárium önmagában az *Egyház életének egyedülálló megtapasztalása*. Benne

¹ OT 4. p

² 20. javaslat

ugyanis a püspök a rektor és a többi nevelők közös és felelősségteljes szolgálata által van jelen. E szolgálatot a püspököknek kell szüntelenül buzdítania, hogy a tanítványok a megfelelő pásztori és apostoli nevelés által éretté váljanak. A közösség minden egyes tagját a Lélek gyűjti össze testvéri egységben a szemináriumban, s valamennyien a saját ajándékukkal járulnak hozzá, hogy a növendékek a hitben és a szeretetben növekedjenek, méltón készüljenek a papság fölvételére, s így meg tudják jeleníteni az Egyházban Krisztust, a Jó Pásztort.

Már pusztán emberileg is arra kell törekednie a nagyszemináriumnak, hogy „mély barátsággal és szeretettel összefogott közösség, szinte egy örömben élő család legyen”.³ Keresztény szempontból, miként a Szinódus Atyái tanítják, a szemináriumnak „az egyházi közösség” képévé kell válnia... „az Úr tanítványainak közösségévé, melyben ugyanazt a liturgiát végzik, az imádságos lelkületet életté váltják, s melyet naponta Isten Igéjének elmélkedése, az Eucharisztia vétele, a testvéri szeretet és az igazságosság gyakorlása formál; olyan közösséggé, melyben a közösségi élet folyamán Krisztus Lelke és az Ő Egyháza iránti szeretete ragyog föl.”⁴ Az egyházi életről, melyet a szemináriumban ki kell alakítani és gyakorolni kell, a Szinódus Atyái ezt tanítják: „Mint egyházi közösség – legyen akár egyházmegyei, egyházmegyeközi vagy szerzetesi szeminárium – ápolja a püspökükkel és a presbitériummal való összetartozás érzését a jelöltekben, azáltal, hogy megtanítja őket osztozni azok reményében és aggodalmaiban, s e nyitottságukat fokozatosan kiterjeszti az egyetemes Egyház szükségleteire is.”⁵ A papnövendékek lelkipásztori képzése és szolgálata érdekében – mely természete szerint egyházi jellegű – a szemináriumot ne egyszerűen kollégiumnak vagy iskolának tekintsék, hanem bensőséges és sajátosan egyházi közösségnek, mely föleleveníti a Tizenkettő Jézus körüli életét.⁶

³ Ua.

⁴ Ua.

⁵ Ua.

⁶ Insegnamenti VI,1: 173. (A pápa beszéde a Capranica Collegium növendékeihez 1983. I. 21-én)

Ferenc pápa: Üzenet a béke 51. világnapjára

vö. Lk 14,28-30

1. Béke kívánság

Békét kívánok a földön minden embernek és minden nemzetnek! Az a béke, amit az angyalok hirdetnek a pásztoroknak Karácsony éjjelén⁷, megindít mélyen minden embert és minden népet, főként azokat, akik éppen hiányát szenvedik a békének. Köztük, akiket gondolataimban és imáimban hordozok, ismét a világ több, mint 250 millió vándorló lakosáról szeretnék megemlékezni, akik közül 22 és fél milliónyi a menekült. Ez utóbbiak, mint arra szeretett elődöm, XVI. Benedek pápa rámutatott, „olyan férfiak és nők, gyermekek, fiatalok és idősek, akik helyet keresnek, ahol békében élhetnek”.⁸ Hogy ilyet találjanak, sokan közülük az életüket is hajlandóak kockára tenni egy olyan utazással, amely az esetek nagy részében hosszú és veszélyes, vállalják a fáradságokat és a szenvedést, hogy azután kerítéseket és falakat találjanak, amelyeket azért emeltek, hogy távol tartsák őket úti céljuktól. Irgalmas lélekkel fogadjuk be mindazokat, akik a háborúk vagy az éhség elől menekülnek, vagy azért kényszerülnek elhagyni otthonaikat, mert ott megkülönböztetés, üldöztetés, szegénység és környezeti pusztítás az osztályrészük. Tudatában vagyunk annak, hogy nem elegendő, ha a szívünket nyitjuk meg a mások szenvedése iránt. Sokat kell tennünk addig, amíg testvéreink visszatérhetnek, hogy békében élhessenek biztonságos otthonaikban. A másik ember befogadása kézzelfogható elkötelezettséget jelent, sok segítség és jóakarattal kell hozzá, éber és értő figyelem, az új helyzetek felelős kezelése amelyek a már meglévő problémák mellett lépnek fel, valamint a mindig szűkös anyagiakkal is felelősen kell bánni. A bölcsesség erényével az országokat irányító személyek képesek irányítani a befogadást, a segélyezést, a védelmet, az integrációt „az igazságosan értelmezett közjó keretei között, hogy lehetővé tegyék a beilleszkedést”.⁹ E személyeknek pontos felelőssége van a saját közösségeik felé, amelyek számára az igazságos jogokat és a harmonikus fejlődést biztosítani kell, hogy ne legyenek olyanok, mint a balga építő, aki rosszul számolt és nem sikerült befejeznie a tornyot, amelyet építeni kezdett.¹⁰

2. Miért van ennyi menekült és migráns?

A 2000. év nagy jubileumára készülve, amikor a betlehemi angyalok békeszózatának kétezredik évfordulóját is ünnepeltük, Szent II. János Pál pápa a menekültek növekvő számát is a XX. századi „háborúk és konfliktusok, népiirtások és etnikai

⁷ Lk 2,14

⁸ Angelus, 2012. január 15.

⁹ vö. XXIII. János, Pacem in terris enciklika, 57.

¹⁰ vö. Lk 14, 28-30

tisztogatások végeleáthatatlan, szörnyű sorozata”¹¹ egyik következményeként tartotta számon. A jelen évszázad mindedig nem hozott ebben fordulatot: a fegyveres összetűzések és más szervezett erőszakos cselekmények nyomán változatlanul nagy népcsoportok kényszerülnek elvándorolni a nemzeti határokon belül máshová, vagy azon túlra.

Az emberek azonban más okokból is útra kelnek, elsősorban „egy jobb élet reményében, nem egyszer attól a vágytól vezérelve, hogy maguk mögött hagyják a jövő építése lehetetlenségének kétségbeejtő voltát”.¹² Elindulnak, hogy újra egyesítsék a családot, munkalehetőséget vagy képzést találjanak. Akik nem élhetnek ezekkel a jogokkal, azok nem élnek békében. Ezen túl, amint a Laudato sí enciklikában rámutattam, „tragikusan nő azoknak a migránsoknak a száma, akik a környezeti pusztítás által súlyosbított nyomor elől menekülnek”.¹³ A többség szabályos útvonalakat követve vándorol, míg mások eltérő utakat választanak, főként a kétségbeesés okán, amikor hazájuk nem biztosít számukra sem biztonságot, sem lehetőségeket, és minden törvényes út járhatatlan, le van zárva vagy túlon túl lassú.

Sok olyan országban, ahová a migránsok tartanak, széles körben elterjedt a nemzetbiztonság kockázatait vagy az újonnan érkezők fogadásának költségeit hangsúlyozó retorika, amely megveti az emberi méltóságot, noha ez Isten gyermekeként mindenkit megillet. Azok, akik a félelmet szítják a migránsokkal szemben, esetleg politikai okokból, ahelyett, hogy a békét építenék, az erőszak, a faji megkülönböztetés és az idegengyűlölet magvait hintik el, és ez nagy aggodalommal tölti el mindazokat, akik a szívükön viselik minden ember védelmét.¹⁴ A nemzetközi közösség rendelkezésére álló minden adat arra utal, hogy a globális népvándorlás továbbra is jellemezni fogja a jövőnket. Néhányan ezt fenyegetésként élik meg. Én ezzel szemben arra szólítalak fel benneteket, hogy tekintetek erre a tényre bizakodással, mint olyan lehetőségre, amelyre a jövő békéjét építhetjük.

3. Szemlélődő pillantással

A hit bölcsessége táplálja ezt a pillantást, amely képes ráébredni, hogy „mindnyájan egyetlen család tagjai vagyunk, a migránsok és az őket befogadó helyi lakosság, és mindnyájunknak jogunk van ahhoz, hogy használjuk a föld javait, amelyek mindenkit megilletnek egyetemlegesen, amint ezt az Egyház társadalmi tanítása

¹¹ Üzenet a Béke Világnapjára, 2000, 3.

¹² XVI. Benedek, Üzenet a Migránsok és Menekültek Világnapjára, 2013.

¹³ N. 25.

¹⁴ vö. Beszéd a vándorlók pasztorációjával foglalkozó nemzeti felelősök előtt az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa által szervezett találkozón, 2017.IX.22.

kimondja. Ez a szolidaritás és az osztozás alapja.”¹⁵ E szavak az új Jeruzsálemet idézik fel. Izajás próféta könyve (a 60. fejezet), valamint a Jelenések Könyve (a 21. fejezet) úgy írnak erről, mint egy mindig nyitott kapukkal minden nemzet fiait befogadó városról, akik csodálják az új Jeruzsálemet és elhalmozzák minden gazdagsággal. A béke uralkodik benne, ez vezérli és a kormányzó elv benne az igazságosság.

Arra a városra, amelyben élünk, szintén a hit pillantásával kell néznünk, „mely felfedezi Istent, aki ennek a városnak a házaiban, utcáin, terein lakik [...] támogatja a szolidaritást, a testvériséget, a jóságot, az igazságot és az igazságosság iránti vágyat”,¹⁶ más szavakkal meg kell valósítanunk a béke ígértét. Ha így figyeljük a migránsokat és a menekülteket, e pillantás fel fogja tudni fedezni, hogy nem érkeznek üres kézzel: rengeteg bátorságot, képességet, energiát, törekvést hoznak magukkal, s azon kívül saját kultúrájuk kincseit is, s ezzel gazdagítják az őket befogadó nemzetek életét. E pillantás meglátja annak a rengeteg embernek, családnak és közösségnek a kreativitását, áldozatkészségét és kitartását is, akik a világ számos részén megnyitják kapujukat és szívüket a migránsok és menekültek előtt ott is, ahol az anyagi erőforrások nem tengenek túl.

Ez a szemlélődő pillantás végezetül segíti a közügyek felelős vezetőinek döntéseit is, hogy a befogadás politikáját „az igazságosan értelmezett közjó keretei között” lehetőség szerint kiterjesszék¹⁷, vagyis figyelembe vegyék az emberiség egyetlen családja minden tagjának igényeit és javát.

Aki ezzel a pillantással szemléli a világot, képes lesz felfedezni a béke ébredező csíráit és gondoskodni fog róla, hogy tovább növekedhessenek. Így lesznek városainkból a béke műhelyei, amelyek ma gyakran megosztottak olyan konfliktusok mentén, amelyek éppen a migránsok és a menekültek jelenlétéből fakadnak.

4. A cselekvés négy mérföldköve

Ahhoz, hogy az oltalmat kérőknek, menekülteknek, migránsoknak, az embercsempészek áldozatainak lehetőséget tudjunk kínálni, hogy megtalálják a békét, amit keresnek, olyan stratégiát kell követnünk, amely négy cselekvést von egybe: a befogadást, a védelmezést, a segítséget és az integrációt.¹⁸ A „befogadás” szükségessé teszi, hogy kiszélesítsük a legális belépés lehetőségeit, ne utasítsuk el a menekülteket és a migránsokat olyan helyek felé, ahol üldöztetés és erőszak vár rájuk, és kiegyensúlyozottan vegyük figyelembe a nemzetbiztonság

¹⁵ XVI. Benedek, Üzenet a Migránsok és Menekültek Világnapjára, 2011.

¹⁶ Evangelii gaudium apostoli buzdítás, 71.

¹⁷ vö. XXIII. János, Pacem in terris enciklika, 57.

¹⁸ Üzenet a Migránsok és Menekültek 2018-as Világnapjára, 2017. augusztus 15.

szempontjait és az alapvető emberi jogokat. A Szentírás erre figyelmeztet: „Ne feledkezzetek meg a vendégszeretetről, hisz ilyen módon némelyek tudtuk nélkül angyalokat láttak vendégül”.¹⁹

A „védelmezés” arra a kötelezettségünkre emlékeztet bennünket, hogy örködjünk azoknak a sérthetetlen méltósága felett, akik valós veszély elől menekülnek, menekvést és biztonságot keresve, gátoljuk meg, hogy kihasználják őket. Itt elsősorban a nőkre és a gyermekekre gondolok, akik olyan helyzetekbe kerülnek, ahol súlyos veszélyeknek és visszaélés lehetőségének vannak kitéve, olykor a rabszolgaság fenyegeti őket. Isten nem személyválogató: „az Úr megőrzi az idegent, pártját fogja az özvegynek és árvának”.²⁰

A „segítés” utal arra a támogatásra, amely a migránsok és menekültek teljes emberi fejlődése érdekében kell nyújtanunk. A számos eszköz közül, amely ezt a célt szolgálja, szeretném kiemelni annak fontosságát, hogy a gyermekeknek és fiataloknak biztosítanunk kell a hozzáférést az oktatás minden szintjéhez. Ilyen módon nem csupán képességeiket tudják majd ápolni és kamatoztatni, hanem jobban képessé válnak a kapcsolatteremtésre is, előnyben részesítve a párbeszédet a bezárkózással és az ellenségességgel szemben. A Biblia azt tanítja, hogy Isten „szereti az idegent, kenyeret és ruhát ad neki”; ezért felszólít rá: „Ti is szeressétek az idegent! Mert Egyiptom földjén magatok is idegenek voltatok”.²¹ Végül az „integráció” azt jelenti, hogy a migránsok és menekültek számára teljes mértékben lehetővé tesszük a befogadó ország társadalmi életében való részvételt, ami kölcsönös gazdagodást és termékeny együttműködést hoz magával a helyi közösségek teljes emberi fejlődésének előmozdítása során. Ahogyan Szent Pál írja: „Ezért már nem vagytok idegenek és jövevények, hanem a szentek polgártársai és Isten családjának tagjai”.²²

5. Javaslat két nemzetközi egyezményre

Szívből kívánom, hogy ez legyen az a lelkület, amely 2018 során az Egyesült Nemzetek Szervezetét vezető majd két, az egész világot átfogó egyezmény megalkotásának folyamata során, amelyek egyike a biztonságos, rendezett és szabályozott migrációt, a másik a menekültek kérdését érinti. Ezek az egyezmények, amelyeket globális szinten kell elfogadni, hivatkozási alapot kell, hogy szolgáltatassanak a jövőbeli politikai javaslatok és gyakorlati intézkedések számára. Ezért fontos, hogy az együttérzés, a távolba tekintés és a bátorság jellemezze majd őket, hogy megragadják az alkalmat a béke előmozdítására: csak ebben az esetben

¹⁹ Zsid 13,2

²⁰ Zsolt 146,9

²¹ MTörv 10,18-19

²² Ef 2,19

nem lesz a nemzetközi politika szükséges realizmusa a cinizmus és az általános közöny szolgája.

A nemzetközi közösség kötelessége és egyben igénye is ezért a párbeszéd és a lépések összehangolása. A nemzeti lehetőségeken túl a kevésbé gazdag országok akkor lesznek képesek nagyobb számú menekültet befogadni, illetve őket jobb ellátásban részesíteni, ha a nemzetközi együttműködés biztosítja ehhez számukra a szükséges anyagi alapokat.

Az Átfogó Emberi Fejlődés Előmozdításának Dikasztériumának migránsokkal és menekültekkel foglalkozó osztálya kidolgozott 20 cselekvési pontot²³, mint konkrét módot ennek a négy pontnak a konkrét gyakorlatba való átültetésére, amely a közpolitikára, és a keresztény közösségek magatartására és tevékenységére vonatkoznak. Ezek, valamint más lépések mutatják a Katolikus Egyház érdeklődését az iránt a folyamat iránt, amelynek során az ENSZ kialakítja majd a fent említett egyetemes érvényű egyezményeket. Ez része annak az általánosabb lelkipásztori elkötelezettségnek, amely az Egyházban él, és amely számos konkrét tevékenységben mutatkozik meg napjainkban.

6. Közös otthonunk érdekében

Szent II. János Pál szavait idézzük: „Ha sokan osztozunk az ‘álomban’, hogy létezhet egy békés világ, ha értékelni tudjuk a migránsok és menekültek által hozott jót, akkor az emberiség egyre inkább minden ember közös családjává és földünk ‘közös otthonná’ válhat”.²⁴ A történelem során sokan hittek ebben az „álomban”, és mindaz, amit ők megtettek ezért, arról tanúskodik, hogy ez nem megvalósíthatatlan utópia csupán.

E személyek egyike volt Szent Francesca Saverio Cabrini, az ő mennyei születésnapjának 100. évfordulóját ünnepeljük 2017-ben. Ma, november 13-án, számos egyházi közösség ünnepli az ő emlékét. Ez a kicsiny és mégis nagy asszony, aki a migránsok szolgálatának szentelte az életét, majd az ő mennyei pártfogójuk lett, megtanította nekünk, hogyan tudjuk befogadni, védelmezni, segíteni és integrálni ezeket a testvéreinket. Az ő közbenjárására adja meg mindnyájunknak az Úr, hogy megtapasztaljuk: „Az igazság gyümölcsét békében vetik el azok számára, akik békét teremtenek”.²⁵

²³ „20 lelkipásztori cselekvési pont” és „20 cselekvési pont a globális egyezmény elérése érdekében” (2017); ld. A/72/528.sz. ENSZ határozat.

²⁴ Üzenet a Migránsok és Menekültek 2014-es Világnapjára, 6.

²⁵ Jak 3,18

2.2. Liturgikus vonal

Az evangéliumi szakasz kapcsolódási pontjai a szentmise szertartásának egyéb szövegeivel

A mai *evangélium* (Lk 14,25-33), ahogyan a kezdő könyörgés is fogalmaz, az „igazi szabadságról” szól. Jézus sarkosan fogalmaz, mely meghökkentő lehet első olvasatra, pont, hogy felhívja a figyelmet szavainak lényegére, értelmére. „Aki hozzám jön, de nem gyűlöli apját, anyját, feleségét, gyermekeit, fivérét és nővéreit, sőt még saját magát is, nem lehet az én tanítványom” – a szeretetparancs²⁶ legnagyobb és egyetlen igazán hiteles hirdetője természetesen nem a család és önmagunk gyűlöletére biztat. Csak a szentírási szövegek számára koránt sem ismeretlen túlzó nyelvhasználattal mutat rá, „aki közületek nem mond le mindarról, amije van, nem lehet az én tanítványom”. Ez a lemondás pedig elsődlegesen a belső függetlenség és elengedés sürgető voltát fejezi ki: a prioritásaink helyes és szigorú felállítására szólít fel. Egybecseng az *olvasmány* (Bölcs 9,13-19) gondolatmenete e szavakkal. Hiszen „a halandók gondolatai bizonytalanok, és terveink ingatagok”, csak „nagy nehezen” derítik ki, ami a földön van... Hát akkor az égi dolgokat ki tudná kifürkészni?”. Ezért csak az isteni bölcsesség segíthet rajtunk, csak az Úr Lelke és szava, amit első helyre kellene, hogy állítsunk az életünkben. Az Isten nagyságához képest minden halandó csak „por”, Ő előtte „ezer év akár a tegnap, úgy tűnik tova, mint egy órallás éjszaka” (*válaszos zsoltár*, Zsolt 89,3-4.5-6.12-13.14 és 17). Azonban ez a hatalmas Isten mégsem eltiporni akarja az embereket, hanem szeretetével megmenteni őket, s menedéjüké válni, „nemzedékről nemzedékre”.

A *szentlecke* (Filem 9b-10.12-17) a rabszolga felszabadítását sugalló szövegével²⁷ szintén kapcsolatba hozható az evilági terhektől való függetlenséggel, a kötöttségeinktől való megszabadulással, jelezve, a krisztuskövetéshez képest minden egyéb meghatározottságunk viszonylagossá válik.

Az *egyetemes könyörgések* a szeretet fontosságát állítják a középpontba, ezzel is hangsúlyozva, Jézus evangéliumi szavai nem a szeretet megvonására, hanem a helyes fontossági sorrend kialakítására biztatnak. „Kérjük, testvéreim, mennyei Atyánktól a szeretet Szent Lelkét, hogy általa mindennél jobban szeressük a mi Urunkat, Istenünket!” – halljuk a papi bevezetőben, majd a záró lelkipásztori könyörgésben: „Mindenható Istenünk! Te vagy a szívek Ura és alakítója. Add

²⁶ "És megkérdezte Jézust egy a törvénytudók közül: Mester, melyik a legfőbb parancs a Törvényben? Jézus azt mondta neki: Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből! Szeresd felebarátodat, mint önmagadat!" (Mk 12,30-31); "Úgy szeressétek egymást, amint én szerettelek titeket!" (Jn 13,34)

²⁷ Vö. Joseph A. Fitzmyer S.J.: Levél Filemonnak, In: Jeromos Bibliakommentár, szerk.: R. E. Brown - J. A. Fitzmyer - R. E. Murphy, <http://www.biblia-tarsulat.hu/kommentar.html>, 1. o.

kegyelmedet, hogy téged mindenekfölött szeressünk, és embertársainkban is mindig neked szolgáljunk Krisztus, a mi Urunk által”.

2.3. Pedagógiai vonal

2.3.1. Tantörténet

„Aki tehát nem hordozza keresztjét, és nem így követ, nem lehet az én tanítványom.” (Lk 14,27)

Az üres pohár – Szikra Gáboriel (Megtörtént eset alapján)

A mester és tanítványa ültek és beszélgettek. A tanítvány folyamatosan arról faggatta a mestert, hogy az hogyan tudja előremozdítani a fejlődését.

Egyszer csak a tanítványnak váratlanul kiszáradt a toroka és köhögni kezdett. Kézze – lábba hadonászva, gesztusokkal kérte a mestert, hogy adjon neki egy pohár vizet. A mester lassú, kimért mozdulatokkal a kezébe adott egy poharat, ami üres volt. Fejével a fali csap felé intett.

A tanítvány először bosszúsan indult a csap felé, de mire megtöltötte poharát megértette: A mester ad neki eszközöket és megmutatja, hol találja a Forrást, de az Utat bejárni és a „poharat” megtölteni saját magának kell.

Forrás: <https://www.lelekgyogyszod.hu/tanmese/>

2.3.2. Evangélium témáját feldolgozó versek

„Aki hozzám jön, de nem gyűlöli apját, anyját, feleségét, gyermekeit, fivérét és nővéreit, sőt még saját magát is, nem lehet az én tanítványom. Aki tehát nem hordozza keresztjét, és nem így követ, nem lehet az én tanítványom.” (Lk 14,26-27)

Kerekes Károly - A kereszt (részlet)

Keresztet a földön minden ember kap:
az egyik kisebbet, a másik nagyobbat.
Szülessen kunyhóba, avagy palotába,
El van készítve az ő keresztfája.

Az a csoda azután, hogy senki sem látja,
milyen nagy a másik ember keresztfája.
Van, aki könnyen hordja, még nevetni is tud,
míg a másik zokog, és a földre rogy.

Van, aki büszkén viszi, hisz senki se látja,
Hogy vérzik a válla és sebes a háta.
Van, aki alázattal és lehajtott fővel
viszi a keresztjét – krisztusi erővel.

Van, aki morogva, zúgolódva viszi,
minden sarkon megáll, ha lehet – leteszi.
Van, aki dicsekszik, örül, ha megszánják,
hazug könnyek sokszor áztatják orcáját.

Van, aki keresztjét más vállára rakja,
abban a hiszemben, hogy vissza nem kapja.
Van, aki félrenéz, hol jobbra, hol balra,
segít embertársán, ő segít, te balga.

Forrás: https://www.szepi.hu/irodalom/vallas/tima/tima_382.html

Kép forrása: Jeruzsálemi keresztút (3. stációja)

Túrmezei Erzsébet - Váltság

Neki sebei voltak, hogy nekünk ne legyenek,
hogy nekünk ne égjenek, gyógyulva hegedjenek.

Hordott keserű átkot, hogy mi átoktól mentek,
bűnt, egy világnak szennyét, hogy mi tiszták és szentek,
kegyetlen kínhalált, hogy mi élők lehessünk.
És gyűlöletből ácsolt, kemény keresztet hordott,
hogy szeressünk, szeressünk, harmadszor is szeressünk.
Váltság - - - - -

S ha nekünk mégis vannak sebeink,
mélységes mélyek, be nem gyógyulók
behegedők, megint kiújulók,
véres, halálos, szörnyű sebeink...
és ha másoknak nem áldás vagyunk,
ha nem úgy élünk, járunk ideleenn,
hogy aki lát, azt mondja: kegyelem...
Ha mi hordjuk a bűnünk nyomorát
és esünk, bukunk, botlunk végtelen,
akarva, akaratlanul...
s olyan halálos-holt az életünk,
mintha temető volna a szívünk,
halál fuvalma a leheletünk...
ha gyűlölködünk és nem szeretünk:
ítélet.

Nem volna váltság, nem lenne ítélet.
Akkor élnénk, ahogy lehet.
Sebekkel, kízó fekélyekkel telten,
bűnünk hordozva, rabul, leteperten,
s nem lenne, aki ítéletre vonná
a mi halálos, átokvert utunk,
ha egyszer másképp nem tudunk.
Élnénk, ahogy lehet.
Tisztaság, szentség, áldás, szeretet
örök elérhetetlenül
tündökölnének a létünk felett.

De most olyan elérhető közel,
olyan hívogatóan tündökölnek.
Miénk lehet a tisztaság, a szent,
halálon, poklon diadalmas élet.

Van váltság! S van, ha nem fogadjuk el,
ítélet.

Forrás: <https://keresztynversek.wordpress.com/tag/valtság/>

Túrmezei Erzsébet – Amerre most jár

Annyi szívben felébred valami
hívogató vágy: útra kelni egyszer.
Járni, amerre Jézus lába járt.
Látni a Golgotát látó szemekkel.
Hallgatni az olajfák suttogó
beszédét... azt a titkos, bús beszédet.
A szent helyen, hol imádkozva vérzett,
belenézni a holdas éjszakába.
Ellátogatni kis Betániába,
mindenüvé, amerre elhaladt.
És lélekben királlyá gazdagodni
a szent, ezer emlékű út alatt.

Nekem ez a vágy idegen maradt.
Más volt a vágyam: Nőtt... növekedett...
lett belőle sóvárgás, akarat,
követelés: egyedül arra menni,
amerre Jézus lába most halad.

Nem von a régi csodák földje.
Új csodák életföldje vár.
Feltámadást, erőt ujjongva hirdet
a százvirágba zsendülő határ.
S az élő Krisztus feltámadva jár.
Magyar nyomort gyógyít. Édestestvérem
vak szemét nyitja színre, fényre meg.
S bár útait szememmel el nem érem,
A lelkemen sejtésük átremeg.

Mért mennék messze, idegen vidékre
keresni, földi útja merre vitt?

Most akarom a lépteit követni:

Az élő Krisztus lépteit.

Forrás: <https://www.istenesversek.hu/turmezei-erzsebet-amerre-jar/>

2.4. Kérdések az evangéliumhoz

- Mik az én mindennapi keresztjeim?

3. Oratio – imádság

A szentmise első könyörgése

Istenünk, te megváltottál és gyermekeiddé fogadtál bennünket. Tekints jóságosan szeretett fiadra, és vezess el minket, Krisztusban hívőket az igazi szabadságra és a mennyei dicsőségbe. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké.

Evangéliumhoz kapcsolódó fohász

Mennyei Atyánk, kérünk Téged, küldd el Szentlelkedet, hogy Fiadnak hűséges tanítványai tudjunk lenni. Ámen.

4. Contemplatio – szemlélődés

Fotó az evangéliumi szakaszhoz

<https://pixabay.com/photos/cross-sunset-humility-devotion-1448946/>

5. Condivisio – megosztás

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Isten egészen akar engem, s oda is áll mellém.

5.1 Elmélkedések az Evangéliumról

Egyszer nagy népsokaság ment vele, ő pedig hozzájuk fordult, és ezt mondta: „Ha valaki hozzám jön, és nem gyűlöli apját és anyját, feleségét és gyermekeit, fivéreit és nővéreit, sőt még saját magát is, nem lehet az én tanítványom. És aki nem hordozza keresztjét és nem jön utánam, nem lehet az én tanítványom. Mert ki az közületek, aki tornyot akar építeni, és nem ül le előbb, hogy kiszámítsa a költségeket, vajon van-e miből befejezni? Nehogy miután az alapot lerakta és nem tudta befejezni, mindenki, aki látja, csúfolni kezdje őt: „Ez az ember elkezdett építeni, de nem tudta befejezni. Vagy melyik király az, aki amikor háborúba indul egy másik király ellen, nem ül le előbb, hogy megfontolja, vajon képes-e tízezerrel szembeszállni azzal, aki húszezerrel jön ellene? Mert ha nem, követséget küld hozzá és békét kér, amikor még messze van. Így tehát aki közületek nem mond le mindenről, amije van, nem lehet az én tanítványom.

Jézus a kizárólagosságra hív, hogy egyedül Őt tegyem az első helyre. Ezt talán sokszor túl radikálisnak és szigorúnak érezzük, sőt előfordul, hogy értetlenséget, esetleg büntudatot ébreszt, amiért nem tudunk megfelelni ennek a kérésnek. Egyszerűen képtelenségnek tűnik, lehetetlennek. Olyan magas lécnak, amit élő ember nem tud megugrani. De biztos, hogy lehetlent kér az az Isten, aki maga a Szeretet?

Jézus arra hív, hogy igent mondjunk. De ne csak éppen egy jobb pillanatunkban, hanem újra és újra minden nap. Ha erre van egy stratégiánk, egy kialakított rendszerünk, ami megtart az Istenhez való közeledésünkben, akkor könnyebb megmaradni az igenünkben is. Nekem mi a stratégiám? Merek egyáltalán azért tenni, hogy Ő az első helyre kerüljön az életemben?

6. Actio – tettekre váltás

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Merjem ma is elhagyni mindenemet Jézusért.